

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

KAŽDÝ RŮST MÁ SVŮJ SMYSL

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE ŠKOLY

Název dokumentu:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Každý růst má svůj smysl
-------------------------	--

Název školy:	Mateřská škola, základní škola a střední škola Slezské diakonie Krnov
Sídlo školy:	SPC N 454/54, Krnov 794 01
IČO:	69 59 40 91
RED-IZO:	610 550 900
IZO:	174 101 457
Web:	www.specialniskoly.cz
E-mail:	krnov@specialniskoly.cz
Telefon:	775 708 337
Ředitelka školy:	Mgr. Veronika Židková

Zřizovatel:	Slezská církev evangelická augsburského vyznání
Adresa:	Na Nivách 259/7, Český Těšín 737 01
Web:	www.sceav.cz
E-mail:	secretariat@sceav.cz
Telefon:	595 622 222
Statutární orgán:	Mgr. Tomáš Tyrlík, biskup Slezské církve evangelické a. v.

ŠVP PV zpracoval/a:	Mgr. Veronika Židková
Číslo jednací:	
Platnost:	od 01. 06. 2026
Účinnost:	od 01. 09. 2026 do 31. 08. 2027
ŠVP byl projednán:	16. 06. 2026 Pedagogické poradě
	04. 05. 2026 Radě škol; 01. 06. 2026 Školské radě

Tento školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání byl vytvořen v souladu se školským zákonem č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, a vychází z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (RVP PV 2025). Respektuje jeho nové pojetí, principy a cíle a přizpůsobuje je konkrétním podmínkám, možnostem a potřebám naší mateřské školy.

Školní vzdělávací program je v průběhu školního roku 2026/2027 ověřován v rámci pilotního ověřování v praxi a na základě získaných zkušeností průběžně upravován a doplňován.

Podpis ředitelky:

1. Obsah

2.	Charakteristika školy:	4
3.	Pedagogický tým školy:	6
4.	Podmínky vzdělávání:	9
5.	Organizace vzdělávání	12
6.	Distanční vzdělávání	14
7.	Dvouleté děti v MŠ	15
8.	Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	16
9.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	17
9.1	Integrovaný blok: KOŘENY aneb „Jistota v těle, potřebách a vnímání“	20
9.2	integrováný blok: KMEN aneb „Já, vztahy a svět kolem mě“	23
9.3	integrováný blok: KORUNA aneb „Poznávám, komunikuji a učím se“	25
9.4	Další projekty a programy.....	29
10.	Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí ...	30
11.	Nastavení procesu pedagogického diagnostikování:	32
12.	Plán autoevaluace	35

2. Charakteristika školy:

Lokalita školy:

Mateřská škola sídlí v klidné části sídlištní zástavby města Krnov. Umístění školy nabízí bezpečné a dostupné prostředí s dostatkem zeleně i možností přirozeného kontaktu s okolní přírodou.

Součástí areálu je oplocená školní zahrada a terasa, které poskytují dětem prostor pro každodenní pobyt venku, spontánní hru i řízené vzdělávací aktivity.

Dostupnost školy je velmi dobrá:

- možnost parkování přímo u budovy, včetně vyhrazených míst pro osoby se zdravotním postižením,
- zastávka MHD i meziměstských autobusů přibližně 5 minut chůze od školy,
- vlaková stanice Krnov Cvilín vzdálená cca 15 minut pěší chůze.

Okolí školy nabízí široké možnosti vycházek a environmentálního vzdělávání – například oblast kopce Cvilín, přilehlé lesy či Petrův rybník. V rámci sídliště jsou dostupná také dětská hřiště.

Při realizaci vzdělávacích aktivit využíváme kulturní, přírodní i sportovní zázemí města Krnov – například knihovnu, kino, středisko volného času, solnou jeskyni, dětská hřiště a další zařízení podporující rozvoj dětí.

Charakteristika a specifika budovy: Budova mateřské školy je přízemní a zcela bezbariérová, což umožňuje pohodlný pohyb dětem s tělesným handicapem i dětem využívajícím kompenzační pomůcky. Součástí objektu je oplocená zahrada a terasa navazující přímo na hlavní třídu.

Jedna část budovy je využívána mateřskou a základní školou speciální, druhou část sdílí denní stacionář Benjamín, který dětem a žákům nabízí masérské, rekondiční a regenerační cvičení. Tato blízká spolupráce umožňuje komplexní podporu dětí a propojení vzdělávací a terapeutické péče.

Prostorové uspořádání školy podporuje individuální i skupinovou práci. Mateřská škola disponuje hlavní společnou třídou, na kterou navazují další tři místnosti využívané během dne k diferencované výuce, terapiím či klidovým aktivitám. Součástí školy je také speciálně upravené snoezelen prostředí, které podporuje smyslové vnímání, relaxaci i cílenou stimulaci.

Kapacita a uspořádání tříd

Nejvyšší povolený počet dětí v mateřské škole je 16. Škola má dvě třídy, každou s maximální kapacitou 8 dětí.

Nízký počet dětí ve třídách umožňuje:

- výrazně individuální přístup,
- respektování specifických vzdělávacích potřeb každého dítěte,
- klidné a bezpečné prostředí podporující pocit jistoty.

Charakteristika dětí: Mateřská škola je určena dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Vzdělávají se zde děti s kombinovanými vadami, mentálním, tělesným či smyslovým postižením, poruchou autistického spektra, vadami řeči i poruchami chování a komunikace.

Vzdělávání je realizováno s důrazem na individuální vzdělávací potřeby, respektování možností dítěte a podporu jeho maximální možné samostatnosti.

Specifika jednotlivých tříd

Naše mateřská škola má dvě třídy, které jsou věkově heterogenní a přirozeně smíšené – jak z hlediska věku, tak pohlaví dětí. Složení tříd však není náhodné, ale vždy vychází z individuálních potřeb a specifík jednotlivých dětí. Při jejich rozdělování zohledňujeme nejen věk či míru samostatnosti, ale také temperament, citlivost, komunikační možnosti či zdravotní a pohybové potřeby. Dbáme na to, aby se děti ve třídě cítily bezpečně a mohly se přirozeně rozvíjet – například kombinujeme děti tak, aby se vzájemně podporovaly a zároveň se minimalizovaly situace, které by pro ně mohly být zatěžující (např. výrazně hlučné a velmi citlivé děti). Zohledňujeme také organizační a prostorové možnosti, například počet kompenzačních pomůcek, invalidních vozíků či kočárků ve třídě.

Naše jedinečnost a vzdělávací přístup

Naše mateřská škola staví na individuálním, respektujícím a odborně podloženém přístupu. Pedagogický tým tvoří kvalifikovaní speciální pedagogové, kteří se systematicky a intenzivně vzdělávají v oblastech odpovídajících potřebám našich dětí.

V každodenní praxi využíváme odborné a speciálněpedagogické metody zaměřené na:

- rozvoj komunikačních dovedností (včetně alternativní a augmentativní komunikace),
- rozvoj pohybových dovedností a uvědomování si tělesného schématu,
- rozvoj senzorického vnímání,
- podporu kognitivních funkcí a myšlení,
- rozvoj sociálních a emočních kompetencí,
- podporu sebeobsluhy a samostatnosti.

Do každodenního programu jsou systematicky zařazovány terapeutické, stimulační a relaxační prvky, které podporují harmonický rozvoj dítěte a jeho psychickou pohodu. Naším cílem je vytvářet bezpečné, podnětné a respektující prostředí, kde každé dítě může zažívat úspěch, radost z objevování a pocit přijetí.

3. Pedagogický tým školy:

Kvalita vzdělávání v naší mateřské škole stojí především na odbornosti, spolupráci a sdílených hodnotách pedagogického týmu. Vnímáme se jako propojený celek, kde každý pracovník přináší své specifické kompetence, zkušenosti i osobnostní kvality.

Ředitelka školy

Ředitelka školy je statutárním orgánem a odpovídá za celkové pedagogické, organizační a ekonomické řízení školy. Je garantem kvality vzdělávání, koncepce rozvoje školy a naplňování školního vzdělávacího programu.

Její role zahrnuje zejména:

- strategické plánování a tvorbu dlouhodobé vize školy,
- metodické vedení pedagogických pracovníků,
- zajištění odborné úrovně vzdělávání,
- vytváření podmínek pro bezpečné a podnětné prostředí,
- komunikaci se zřizovatelem, kterým je Slezská církev evangelická augsburského vyznání,
- spolupráci s dalšími institucemi a odborníky.

Ředitelka podporuje otevřenou komunikaci, kulturu spolupráce a systematický profesní růst všech pracovníků. Svým vedením vytváří stabilní a respektující pracovní prostředí.

Zástupce ředitelky školy / zástupci ředitelky školy

Zástupce ředitelky se podílí na řízení mateřské školy po stránce organizační i metodické. Spolupracuje s ředitelkou na plánování a realizaci vzdělávací koncepce školy.

V případě potřeby může být tato funkce zajištěna jedním zástupcem ředitelky školy nebo více zástupci, mezi které jsou kompetence rozděleny podle aktuálních potřeb školy, organizační struktury a odborného zaměření jednotlivých pracovníků.

Jeho činnost zahrnuje například:

- koordinaci každodenního provozu mateřské školy,
- metodickou podporu pedagogů, včetně spolupráce se speciálně pedagogickými centry,
- organizaci pedagogických porad a interního vzdělávání,
- spolupráci při tvorbě dokumentace školy,
- zajišťování návaznosti vzdělávání mezi mateřskou a základní školou,
- podíl na řízení personálních, provozních a organizačních záležitostí školy dle pověření ředitelkou školy.

Zástupce ředitelky je důležitým článkem v předávání informací, sjednocování pedagogických postupů a podpoře týmové spolupráce.

Učitelka – speciální pedagog

Učitelky v mateřské škole jsou kvalifikované speciální pedagožky. Vystupují jako odborníci, průvodci a partneři dítěte na jeho cestě rozvoje.

Jejich práce je založena na:

- hlubokém porozumění speciálním vzdělávacím potřebám dětí,
- individuálním a flexibilním plánování vzdělávání,
- respektujícím přístupu,
- podpoře samostatnosti a osobnostního růstu každého dítěte.

Učitelka je garantem vzdělávacího procesu, koordinuje týmovou spolupráci a vytváří bezpečné a podnětné prostředí, ve kterém se dítě může rozvíjet svým tempem.

Asistent pedagoga – plnohodnotný člen týmu

Asistenti pedagoga pracují pod metodickým vedením učitelek, jsou však zároveň velmi důležitými a aktivními realizátory vzdělávacího procesu.

V podmínkách naší mateřské školy nejsou asistenti pouze podpůrnou osobou pro konkrétní dítě, ale podílejí se na realizaci odborných metod práce, každodenní individuální podpoře i tvorbě strukturovaného prostředí. Jsou nedílnou součástí týmu a spolutvůrci vzdělávacího procesu.

Odborné metody práce – společná kompetence i specializace

V oblasti speciálněpedagogické práce klademe důraz na jednotnost přístupu, návaznost a odbornost.

Existují metody, ve kterých jsou proškoleni všichni pedagogičtí pracovníci, aby byla zajištěna kontinuita a srozumitelnost pro dítě napříč třídami i stupni vzdělávání. Patří mezi ně například:

- Metody podporující verbální i alternativní a augmentativní komunikaci,
- strukturování a vizualizace prostředí a činností,
- polohování a podpora správného držení těla,
- masážní a stimulační techniky,
- práce se smyslovou stimulací.

Díky tomu dítě využívá stejný komunikační systém a strukturu prostředí od mateřské školy až po další stupně vzdělávání, což posiluje jeho jistotu, orientaci a schopnost porozumění.

Současně podporujeme odbornou profilaci jednotlivých pedagogů. Někteří pracovníci se více zaměřují na konkrétní oblast či metodu a stávají se jejími „patrony“. Tito pedagogové:

- metodicky vedou kolegy,
- nabízejí kolegům konzultace,
- sledují nové trendy a poznatky v dané oblasti,
- zajišťují metodickou návaznost a kvalitu realizace.

Tento model umožňuje kombinovat jednotnost přístupu s hlubší odborností.

Spolupráce, týmovost a sdílení

Spolupráce je základním pilířem fungování mateřské školy. Důležitá je pro nás otevřená komunikace, pravidelné předávání informací a společná reflexe práce.

Systematicky realizujeme pravidelné pedagogické porady, spolupráci s kolegy základní školy speciální. S ohledem na aktuální potřeby a zájem rodin vstupujeme i do mezioborových konzultací.

Propojení mateřské a základní školy umožňuje návaznost vzdělávacích strategií i lepší porozumění dlouhodobému vývoji dítěte.

Společně vytváříme a rozvíjíme vizi školy, ze které vychází naše každodenní práce. Naše hodnoty jsou v souladu se zřizovatelem, kterým je Slezská církev evangelická augsburského vyznání. Jako církevní mateřská škola stavíme na principech respektu, lidské důstojnosti, vzájemné pomoci, odpovědnosti a přijetí každého člověka.

Dbáme také na:

- jasně nastavená pravidla komunikace,
- pravidelnou sebereflexi,
- podporu týmových vztahů (teambuilding),
- prevenci syndromu vyhoření.

Profesní rozvoj pedagogických pracovníků

Odbornost a další vzdělávání jsou pro nás klíčové.

Odborná způsobilost

Učitelky splňují zákonné požadavky na kvalifikaci speciálního pedagoga. Odborné vzdělání je základem kvalitní práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami.

Plánování dalšího vzdělávání (DVPP)

Každoročně zpracováváme plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). Ten vychází:

- z aktuálních potřeb dětí a jejich specifik,
- z dlouhodobé koncepce školy,
- z profesních zájmů a zaměření jednotlivých pedagogů.

Některé metody mají celoškolský charakter – například metody alternativní a augmentativní komunikace – aby byla zajištěna provázanost a kontinuita vzdělávání od mateřské školy až po střední vzdělávání.

Formy profesního rozvoje

Profesní rozvoj probíhá různými formami:

- účast na akreditovaných kurzech, školeních a webinářích,
- samostudium (každý pedagog má každoročně vyčleněné dny určené k samostudiu),
- školení externích lektorů, odborníků a metodiků přímo ve škole – nejen k realizaci seminářů, ale také k následné metodické podpoře a provázení,
- supervize jako nástroj profesní podpory a psychohygieny,
- sdílení dobré praxe prostřednictvím exkurzí, stáží a návštěv jiných mateřských škol (speciálních i běžných).

Podporujeme kulturu učení, otevřenosti a neustálého profesního růstu. Věříme, že pouze vzdělávající se pedagog může vytvářet inspirativní a odborně kvalitní prostředí pro děti.

4. Podmínky vzdělávání:

Klima školy a wellbeing (psychosociální podmínky)

Základním předpokladem kvalitního vzdělávání je pro nás bezpečné a podporující klima. Vytváříme prostředí, ve kterém se děti cítí přijímané, respektované a pochopené.

Podporujeme wellbeing dětí prostřednictvím:

- budování vztahů založených na důvěře a otevřenosti,
- rozvíjení empatie a vzájemné tolerance,
- respektující komunikace,
- podpory a pomoci v náročných situacích,
- jasně nastavených a srozumitelných pravidel.

Děti vedeme k tomu, aby rozuměly hranicím a učily se zvládat i situace, které jsou pro ně obtížné. Respektujeme jejich specifika, zároveň však zachováváme důslednost a předvídatelnost prostředí. Speciální vzdělávací potřeby dítěte pro nás nejsou důvodem k absenci pravidel – naopak, struktura a jasné hranice jsou důležitým zdrojem jistoty.

Podpora pozitivního chování

Pozitivní chování podporujeme především:

- motivací a oceněním pokroku,
- prožitkovým učením,
- srozumitelným odměnovým systémem přizpůsobeným potřebám dítěte,
- důrazem na hledání řešení místo zdůrazňování chyb.

Vyhýbáme se negativním komentářům a hodnotícím soudům. Pracujeme s popisným jazykem, který dítěti pomáhá porozumět situaci a uvědomit si vlastní chování.

Adaptace dítěte

Adaptaci dítěte realizujeme pozvolně a individuálně. Úzce spolupracujeme s rodinou, která je v tomto období klíčovým partnerem.

Během adaptačního procesu nabízíme:

- častější komunikaci s rodiči,
- možnost postupného prodlužování pobytu dítěte,
- sdílení informací o reakcích dítěte,
- společné hledání podpůrných strategií.

Cílem je, aby dítě získalo pocit bezpečí, jistoty a důvěry v nové prostředí.

Individualizace a podpora samostatnosti

Potřeby každého dítěte jsou posuzovány individuálně. Vzdělávání je zaměřeno na další rozvoj a postupné zvyšování míry samostatnosti.

Děti vedeme k nezávislosti i za využití kompenzačních pomůcek či podpůrných opatření. Využíváme vizuální a procesní schémata, strukturování činností a „rozfázování“ jednotlivých kroků tak, aby dítě přesně vědělo:

- co dělá,
- kdy to dělá,

- jaký je další krok.

Tento jednotný přístup sdílíme i s rodinami, kterým nabízíme metodickou podporu pro domácí prostředí.

Prostor pro odpočinek a regulaci

Součástí psychosociálních podmínek je možnost regulace zátěže. Děti mají k dispozici:

- relaxační koutky, klidové zóny,
- snoezelen prostředí,

Dítě má možnost využít klidový prostor kdykoliv během dne, pokud cítí přetížení nebo únavu. Učíme děti rozpoznávat vlastní potřeby a vhodně na ně reagovat.

Materiální podmínky podporující psychosociální bezpečí

Psychosociální pohodu dětí podporuje promyšlené materiální a prostorové uspořádání mateřské školy, které je přehledné, bezpečné a přizpůsobené individuálním potřebám dětí.

Prostředí mateřské školy je bezbariérové, dobře osvětlené a strukturované tak, aby podporovalo orientaci dítěte a jeho samostatnost. Důraz klademe na vizualizaci a srozumitelnost prostředí – pracovní místa, pomůcky i režim dne jsou dětem zpřehledňovány pomocí fotografií, piktogramů a dalších vizuálních prvků.

Vstup do mateřské školy vede přes šatnu, kde má každé dítě své místo s uzavíratelnou skříňkou a prostorem pro obuv. Na šatnu navazuje spojovací prostor se sociálním zázemím a třídou. Sociální zařízení je vybaveno toaletami a umyvadly v různých velikostech, dle potřeb dětí doplněno o speciální sedátka s bezpečnostními prvky. K dispozici je přebalovací pult, prostor pro hygienické pomůcky a sprcha využitelná v případě potřeby.

Hlavní třída nabízí variabilní uspořádání – prostor pro společnou práci i individuální činnosti. Součástí je herní zóna s kobercem a nábytek s přehledně uloženými a označenými pomůckami. Ve třídě probíhá také stravování, které je organizačně řešeno v souladu s hygienickými požadavky. Na stěnách jsou umístěny vizualizační systémy denního režimu, zejména pro podporu dětí s poruchou autistického spektra.

Součástí prostor je také **místnost pro individuální práci** (např. logopedickou intervenci či strukturované učení), **klidová místnost pro odpočinek a další místnost vybavená pomůckami pro polohování, smyslovou stimulaci a relaxaci, včetně prvků snoezelenu**.

Z hlavní třídy je přímý vstup na školní **terasu** a následně na **zahradu**; terasa je zajištěna zábradlím a bezpečnostní brankou.

Vybavení mateřské školy odpovídá věku i speciálním vzdělávacím potřebám dětí a zahrnuje také kompenzační a speciální pomůcky (např. polohovací vaky, speciální židle či transportní pomůcky). Digitální technologie využíváme přiměřeně jako podpůrný nástroj učení, komunikace a vizualizace.

Naše mateřská škola je součástí budovy, ve které se nachází také samostatná **snoezelen místnost**. Tato místnost je sdílená s základní školou speciální

a je využívána dle předem stanoveného rozvrhu, s možností individuálního přizpůsobení podle aktuálních potřeb dětí.

Snoezelen je vybaven pomůckami pro rozvoj smyslového vnímání a celkovou relaxaci – zejména světelnými, zrakovými, manipulačními a motorickými prvky, stejně jako pomůckami pro polohování. Prostor slouží k podpoře multisenzorického vnímání, zklidnění i aktivizace dítěte a je využíván jako součást individuální i skupinové práce s dětmi.

Spolupráce se zákonnými zástupci

Rodina je pro nás rovnocenným partnerem. Spolupráce je založena na otevřenosti, respektu a vzájemné důvěře.

Rodiče zapojujeme do dění v mateřské škole a nabízíme:

- možnost spolupodílet se na aktivitách školy,
- individuální konzultace,
- podporu při řešení výchovných a vzdělávacích situací,
- na žádost rodičů zpracování individuálního vzdělávacího plánu.

Primárním komunikačním partnerem pro rodinu je třídní učitelka, což zajišťuje kontinuitu a přehlednost sdílených informací.

Formy komunikace

- online systém Škola Online (návazný i pro další stupně vzdělávání),
- papírový komunikační sešit,
- nástěnky v šatně,
- oficiální webové stránky školy,
- sociální síť školy.

Při komunikaci používáme popisný jazyk – informujeme o průběhu dne a situacích bez zbytečného subjektivního hodnocení. Současně důsledně respektujeme zásady ochrany osobních údajů (GDPR).

5. Organizace vzdělávání

Provozní doba mateřské školy je od 7:00 do 16:00 hodin.

Škola má dvě třídy s kapacitou 8 dětí. Prostory jsou členěny na: hlavní hernu, individuální místnost, relaxační třídu, místnost určenou ke spaní.

Organizace denního řádu je pružná s pevnými milníky, a to je především čas jídla. Takto nám režim umožňuje flexibilně reagovat na individuální možnosti dětí a na jejich aktuální potřeby.

S ohledem na speciální vzdělávací potřeby našich dětí je pro nás významná struktura a vizualizace dne, činností i prostoru což zajišťuje předvídatelnost a pocit bezpečí.

Časový údaj	Aktivita
7:00 – 8:00	scházení se dětí, volné hry podle volby a přání, spontánní činnosti, pohybové činnosti, tvořivé činnosti, individuální práce, ranní rituály
8:00 – 11:30	spontánní hry, námětové hry, tvořivé činnosti, didaktické činnosti, pohybové činnosti, individuální práce, ranní rituály, skupinová práce, pobyt venku po maximální možné dobu, metody speciálně pedagogické, individuální práce s dětmi, svačina, hygiena
11:30 – 12:00	Oběd
12:00 – 13:30	klidový režim, spánek nebo klidové aktivity dětí
13:30 – 16:00	spontánní hry, námětové hry, tvořivé činnosti, didaktické činnosti, pohybové činnosti, individuální práce, pobyt venku, svačina, hygiena

Životospráva: Stravování

Dopolední a odpolední svačiny si děti nosí z domova. Tento model umožňuje respektovat individuální dietní potřeby, alergie či specifické stravovací návyky dětí.

Podporujeme zdravý životní styl a rodiče vedeme k nabídce vyvážených svačin. Zároveň respektujeme individuální potřeby dítěte – naším cílem je, aby dítě přijímalo tekutiny a stravu bezpečně a bez zbytečného stresu, i když to znamená určitou míru individuální úpravy.

Pitný režim je zajištěn po celý den. Preferujeme čistou vodu a neslazené čaje, avšak u dětí se specifickými potřebami hledáme takové řešení, které zajistí dostatečný příjem tekutin.

Obědy jsou zajišťovány dovážkou ze školní výdejny stravy města Krnov, která respektuje platné výživové normy pro školní stravování. V odůvodněných případech umožňujeme individuální stravování na základě dohody s rodiči.

Dětem, které mají obtíže s příjmem potravy, nabízíme individuální podmínky (klidné prostředí, úprava nádobí, individuální podávání stravy).

Rozvoj sebeobsluhy

Součástí životosprávy je systematická podpora sebeobslužných dovedností:

- oblékání a svlékání,
- hygiena,
- stolování,

- používání příboru,
- úklid po sobě.

Činnosti rozkládáme do jednotlivých kroků a využíváme vizuální podporu. Jednotný přístup sdílíme s rodinou.

Pobyt venku a pohyb

Pobyt venku je pravidelnou a přirozenou součástí vzdělávání. Dětem poskytuje příležitosti k pohybu, poznávání prostředí i k rozvoji samostatnosti a bezpečného chování.

Aktivity venku vycházejí z aktuálních potřeb dětí, jejich zájmů i situací, které přináší okolní prostředí. Pedagogové flexibilně reagují na podmínky a využívají přirozené situace k učení, propojování zkušeností a rozvoji dovedností v reálném kontextu.

Preferujeme pobyt v přírodě, návštěvy hřišť a aktivity na školní zahradě a terase. Návštěvy obchodů realizujeme pouze v případě, že mají vzdělávací význam.

Do oblasti podpory zdraví zařazujeme také návštěvy solné jeskyně či další relaxační a regenerační aktivity.

Odpočinek a klidový režim

Po obědě je dětem nabízena možnost spánku ve více místnostech tak, aby bylo respektováno individuální nastavení potřeb.

Děti, které neusnou nebo nemají potřebu spánku, mají možnost věnovat se klidovým aktivitám, například:

- poslechu čteného příběhu,
- prohlížení knih,
- poslechu relaxační hudby,
- individuální tiché činnosti.

Odpočinek však není omezen pouze na polední čas – klidové aktivity jsou dostupné během celého dne podle aktuální potřeby dítěte.

Věcné podmínky vzdělávání

Věcné podmínky naší mateřské školy jsou nastaveny tak, aby vytvářely bezpečné, podnětné a přehledné prostředí, které odpovídá individuálním potřebám dětí, zejména dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Prostory školy jsou uspořádány s ohledem na dostatek místa pro volnou hru, pohyb i klidové činnosti, zároveň poskytují zázemí pro odpočinek a individuální práci. Důraz klademe na bezbariérovost a možnost využívání kompenzačních pomůcek, včetně zajištění dostatečného prostoru pro děti s pohybovým omezením. Vybavení tříd tvoří věkově i individuálně přizpůsobené hračky, didaktické a speciální pomůcky, které jsou dětem dostupné a podporují jejich samostatnost i aktivní zapojení do činností. Prostor je strukturovaný a přehledný, využíváme vizualizaci, jasné uspořádání prostoru a další podpůrné prvky, které dětem usnadňují orientaci v denním režimu i jednotlivých činnostech. Samozřejmostí je zajištění hygienických a bezpečnostních podmínek, pravidelná kontrola prostředí a jeho přizpůsobování aktuálním potřebám dětí. Významnou součástí je také využívání venkovního prostředí a přirozeného okolí školy, které rozšiřuje možnosti vzdělávání a přináší dětem autentické zkušenosti. Prostor mateřské školy vnímáme jako živý celek, který se průběžně proměňuje a doplňuje tak, aby co nejlépe podporoval rozvoj každého dítěte.

6. Distanční vzdělávání

V případě, že je na základě krizového opatření, mimořádného opatření nebo nařízení karantény znemožněna osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, poskytuje mateřská škola těmto dětem vzdělávání distančním způsobem v souladu s platnou legislativou.

Distanční vzdělávání probíhá v návaznosti na RVP PV a náš školní vzdělávací program. Jeho obsah vychází z integrovaných bloků **Kořeny, Kmen a Koruna** a je přizpůsoben aktuální situaci, možnostem dětí i podmínkám rodin.

Vzhledem k charakteru naší mateřské školy klademe důraz především na individuální přístup, jednoduchost, srozumitelnost a provázanost s běžným životem dítěte.

Forma a realizace distančního vzdělávání

Distanční vzdělávání je realizováno formou nabídky aktivit pro děti a rodiče, které připravují pedagogové na základě ŠVP. Aktivity jsou zaměřeny na:

- běžné denní činnosti a situace (sebeobsluha, hra, komunikace),
- rozvoj smyslového vnímání a pohybu,
- podporu vztahů a spolupráce v rodině,
- jednoduché tvořivé a poznávací činnosti.

Důraz je kladen na to, aby aktivity byly realizovatelné v domácím prostředí a nevyžadovaly speciální pomůcky.

Podklady jsou rodičům poskytovány zejména:

- elektronicky (e-mail, případně jiné komunikační kanály),
- po individuální domluvě také v tištěné podobě k vyzvednutí v mateřské škole.

Spolupráce s rodinou

Spolupráce s rodiči je v období distančního vzdělávání klíčová. Pedagogové s rodiči komunikují, poskytují jim podporu a doporučení, jak s dítětem pracovat.

Respektujeme individuální podmínky rodin i náročnost situace, proto:

- aktivity nejsou povinné v plném rozsahu,
- rodiče nejsou zatěžováni nadměrnými požadavky,
- oceňujeme jakoukoliv spolupráci a zapojení dítěte.

Zpětná vazba od rodičů (fotografie, krátké zprávy, sdílení zkušeností) je vítaná a slouží k lepšímu nastavení další podpory.

Hodnocení a návaznost na vzdělávání

V případě dětí s povinným předškolním vzděláváním sledujeme zapojení do distančního vzdělávání přiměřeným způsobem. Po návratu k prezenčnímu vzdělávání mohou děti přinést výstupy své práce (např. pracovní listy, výrobky), které jsou využity jako doplnění pedagogické diagnostiky.

Získané informace slouží především jako zpětná vazba o možnostech a potřebách dítěte, nikoliv jako formální hodnocení výkonu. Distanční vzdělávání navazuje na běžný vzdělávací proces a po návratu dětí do mateřské školy pedagogové citlivě reagují na jejich aktuální úroveň, potřeby a prožitky.

Distanční vzdělávání v naší mateřské škole chápeme jako podpůrný nástroj, jehož cílem je udržet kontakt s dítětem i rodinou a podpořit jeho rozvoj i v omezených podmínkách.

7. Dvouleté děti v MŠ

V naší mateřské škole vnímáme vzdělávání dětí od dvou let jako **citlivé období adaptace, navazování vztahů a budování základního pocitu bezpečí**. Respektujeme, že dítě v tomto věku potřebuje především stabilitu, individuální přístup a dostatek času na zvládání běžných situací.

Prostředí mateřské školy je přizpůsobeno tak, aby dětem poskytovalo bezpečný, podnětný a zároveň klidný prostor. Třídy umožňují volný pohyb i spontánní hru, zároveň nabízejí zázemí pro odpočinek a zklidnění během dne. Vybavení odpovídá věku dětí – využíváme vhodné hračky, didaktické pomůcky i ergonomicky přizpůsobený nábytek.

Organizace dne je flexibilní a respektuje fyziologické potřeby dětí. Zachováváme pravidelný režim, který dětem poskytuje jistotu, zároveň jej však přizpůsobujeme aktuální situaci. Děti mají dostatek času na všechny činnosti, zejména na oblékání, stravování a odpočinek. Tempo dne je přirozeně zpomalené a přizpůsobeno jejich individuálním možnostem.

Významnou součástí je **adaptační proces**, který probíhá individuálně ve spolupráci s rodinou. Dětem umožňujeme přinášet si z domova předměty, které jim pomáhají zvládat odloučení a posilují pocit jistoty (např. oblíbená hračka, polštářek).

Vzdělávání probíhá převážně v malých skupinách nebo individuálně, **s důrazem na prožitek, smyslové vnímání a přirozené učení v běžných situacích**. Pedagogové uplatňují laskavý, trpělivý a zároveň důsledný přístup, který dětem pomáhá orientovat se v novém prostředí a postupně si osvojovat základní návyky.

Velký důraz klademe na:

- respektování individuálního tempa vývoje dítěte,
- podporu samostatnosti v běžných činnostech,
- rozvoj komunikace a porozumění,
- budování vztahů a pocitu sounáležitosti,
- zajištění bezpečného a přehledného prostředí.

Samozřejmostí je také úzká spolupráce s rodinou, sdílení informací a sjednocování přístupů, které dítěti usnadňují adaptaci i celkový pobyt v mateřské škole.

8. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je v mateřské škole realizována především přirozenou formou v průběhu každodenních činností. Pedagogové využívají jednoduchý, srozumitelný a opakující se jazyk, který je doprovázen gesty, mimikou a názornou ukázkou, čímž je dětem usnadněno porozumění i aktivní zapojení do komunikace.

Významnou roli hraje vizuální podpora, zejména využívání obrázků, piktogramů, komunikačních karet a vizualizace denního režimu, které napomáhají orientaci dítěte v prostředí a podporují porozumění mluvené řeči. Vzhledem ke speciálně pedagogickému zaměření mateřské školy jsou přirozenou součástí vzdělávacího procesu také prvky alternativní a augmentativní komunikace, včetně využívání znaků, které dále podporují rozvoj komunikačních schopností a usnadňují osvojování českého jazyka. Vzdělávání je vždy přizpůsobováno individuálním potřebám a možnostem jednotlivých dětí a probíhá v souladu s doporučeními Speciálně pedagogického centra, se kterým škola úzce spolupracuje.

Při nástupu alespoň čtyř cizinců v povinném předškolním vzdělávání postupujeme v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání a zřizujeme skupinu pro bezplatnou jazykovou přípravu.

9. Charakteristika vzdělávacího programu

Vize mateřské školy

Naší dlouhodobou vizí je vytvářet **bezpečné, podnětné a respektující prostředí** pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ve kterém má každé dítě možnost rozvíjet svůj potenciál vlastním tempem. Individualizovaný přístup vnímáme jako základ naší práce – jako soustavné poznávání dítěte, porozumění jeho potřebám a hledání takových vzdělávacích postupů, které jsou pro něj smysluplné a funkční.

Naší silnou stránkou je odborná a týmová práce, která propojuje speciálněpedagogické přístupy s každodenní praxí mateřské školy. Usilujeme o to, aby naše škola byla nejen bezpečným zázemím pro děti, ale také otevřeným a přirozeným místem setkávání – pro rodiny, odborníky i širší komunitu.

Do budoucna chceme dále rozvíjet spolupráci s ostatními mateřskými školami a navazovat na integrační aktivity, které podporují přirozené začleňování dětí do společnosti. Současně chceme více využívat prostředí mimo školu (např. knihovnu, kulturní instituce) a posilovat povědomí o naší škole směrem k veřejnosti.

Naše vize vychází z hodnot křesťanské organizace, na nichž je škola založena – zejména z respektu k jedinečnosti každého člověka, vzájemné úcty, pomoci a přijetí. Tyto hodnoty přirozeně prostupují každodenním životem školy i vztahy mezi dětmi, pedagogy a rodinami.

Hlavní cíl: Vytvářet podmínky pro komplexní rozvoj dětí se speciálními vzdělávacími potřebami s ohledem na jejich individuální možnosti, potřeby, zájmy, prožitky a tempo s důrazem na komunikaci, samostatnost, orientaci a kvalitu života. Důležité je pro nás vycházet z individuality každého dítěte a přirozeně podporovat zájem o poznávání a učení se na základě vlastní zkušenosti a prožitků.

Cíle:

- Rozvíjet samostatnost a sebeobsluhu dítěte
- Podporovat komunikaci všemi dostupnými prostředky (včetně AAK)
- Rozvíjet pohyb, tělesné vnímání a smyslové poznávání
- Budovat vztahy, sociální dovednosti a pocit bezpečí
- Podporovat poznávání, myšlení a schopnost učit se
- Rozvíjet emoční stabilitu a schopnost regulace
- Podporovat celostní rozvoj osobnosti dítěte

Způsob zajištění individualizace vzdělávání dětí na základě jejich potřeb, možností a zájmů: Vzdělávání je založeno na důsledné individualizaci. Každé dítě je vnímáno jako jedinečná osobnost s vlastním tempem vývoje, potřebami, možnostmi a zájmy.

Individualizaci zajišťujeme prostřednictvím:

- Naplňování doporučení zpracované speciálně pedagogickým centrem, případně zpracování individuálního plánování,
- využívání podpůrných opatření a kompenzačních pomůcek,
- přizpůsobení prostředí (struktura, vizualizace),
- diferenciací činností,
- volby formy komunikace,
- úzké spolupráce s rodinou a odborníky.

Vzdělávací obsah:

Vzdělávací obsah naší mateřské školy vychází z hlubokého přesvědčení, že vývoj dítěte je celistvý, propojený a individuální proces. Každé dítě roste svým tempem, na základě svých možností a zkušeností, a potřebuje k tomu bezpečné a podnětné prostředí.

Proto jsme zvolili obraz stromu. Strom pro nás není pouze metaforou, ale způsobem, jak porozumět vývoji dítěte. Ukazuje, že růst nevzniká náhodně – ale z pevného základu, přes postupné budování vztahů až k rozvoji poznání.

- *Pokud nejsou pevné kořeny, nemůže růst kmen.*
- *Pokud není stabilní kmen, nemůže se rozvíjet koruna.*
- *A přesto – všechny části **existují současně a navzájem se ovlivňují.***

Stejně tak dítě:

- potřebuje nejprve **jistotu v těle a potřebách**,
- aby mohlo budovat **vztahy a porozumění světu**,
- a teprve na tomto základě rozvíjet **učení, myšlení a komunikaci**.

Tento princip je pro nás zásadní zejména při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Uvědomujeme si, že rozvoj v jedné oblasti je podmíněn stabilitou v oblasti jiné.

Proto vzdělávání nečleníme izolovaně, ale pracujeme s třemi propojenými oblastmi: **Kořeny – Kmen – Koruna**. Tyto oblasti nejsou oddělené, ale prostupují každodenním životem dítěte v mateřské škole a obsahují vzdělávací oblasti definované RVP PV (Dítě a jeho tělo, dítě a jeho psychika, dítě, ten druhý a společnost, dítě a svět).

Proč tedy pracujeme s obrazem stromu

- růst dítěte je postupný, individuální a provázaný,
- jednotlivé oblasti vývoje se vzájemně ovlivňují a nelze je oddělit,
- každé dítě má jiné tempo a jinou „sílu růstu“,
- naším cílem není výkon, ale stabilní a smysluplný rozvoj.

Provázanost bloků:

Jednotlivé bloky na sebe navazují, ale zároveň probíhají současně a přirozeně se prolínají.

- *dítě si při oblékání (kořeny) současně buduje samostatnost i vztah k sobě,*
- *při společné hře (kmen) rozvíjí komunikaci a myšlení (koruna),*
- *při učení nových dovedností (koruna) potřebuje stabilitu a regulaci (kořeny).*

Vzdělávání proto neprobíhá odděleně, ale v běžném životě dítěte – v situacích, které jsou pro něj srozumitelné a smysluplné.

Práce se vzdělávacím obsahem na úrovni tříd

Vzdělávací obsah je na úrovni jednotlivých tříd mateřské školy rámcově plánován prostřednictvím **Třídního vzdělávacího ročního plánu**, který vymezuje základní témata, směry vzdělávání a hlavní cíle pro dané období. Plán vychází ze školního vzdělávacího programu, jeho integrovaných bloků a zahrnuje očekávané výsledky učení, klíčové kompetence i rozvoj gramotností. Slouží jako orientační rámec pro společnou práci školy, nikoliv jako pevně stanovená a neměnná struktura.

Na úrovni tříd třídní učitelky plánují vzdělávací nabídku v kratších časových celcích (zpravidla dvoutýdenních). V těchto plánech konkretizují cíle vzdělávání, volí odpovídající očekávané výsledky učení a klíčové kompetence, stanovují strategie práce a promýšlejí zapojení jednotlivých gramotností.

Plánování je flexibilní a otevřené – pedagogové průběžně reagují na aktuální potřeby dětí, jejich zájmy i situace, které přináší každodenní život v mateřské škole. Tento přístup umožňuje zachovat individualizaci vzdělávání a podporuje profesní autonomii pedagogů.

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím tří integrovaných bloků.

Vzdělávací obsah našeho školního vzdělávacího programu je strukturován do tří integrovaných bloků (Kořeny, Kmen, Koruna), které společně pokrývají všechny vzdělávací oblasti definované v RVP PV – tedy oblast biologickou (dítě a jeho tělo), psychologickou (dítě a jeho psychika), sociálně-kulturní (dítě, ten druhý a společnost) a environmentální (dítě a svět).

Jednotlivé integrované bloky mají své těžiště v určité oblasti, avšak přirozeně se vzájemně prolínají a doplňují. Vzdělávání v mateřské škole tak probíhá komplexně – každá činnost může současně rozvíjet více oblastí, klíčových kompetencí i gramotností.

Při práci s dětmi pedagogové nevnímají integrované bloky odděleně, ale jako propojený celek. Vzdělávací nabídka je vždy přizpůsobována individuálním potřebám dětí – s ohledem na to, v jaké oblasti dítě aktuálně potřebuje podporu a rozvoj. Tímto způsobem dochází k přirozenému a průběžnému naplňování všech složek vzdělávacího obsahu.

Gramotnosti jako přirozená součást vzdělávacího obsahu

Součástí vzdělávacího obsahu naší mateřské školy je také systematický rozvoj základů klíčových gramotností. Tyto gramotnosti nechápeme jako samostatné „předměty“ ani oddělené vzdělávací oblasti, ale jako přirozenou součást každodenního života dítěte, hry, komunikace, objevování a praktických činností. Prostupují všemi integrovanými bloky **Kořeny – Kmen – Koruna**, všemi vzdělávacími oblastmi RVP PV i běžnými situacemi dne.

Nejvýrazněji se mohou objevovat v oblasti **Koruna**, která je zaměřena na poznávání, myšlení, komunikaci a učení, avšak jejich základy vznikají již v oblasti **Kořeny** (jistota, vnímání, samostatnost, orientace) a **Kmen** (vztahy, spolupráce, sociální učení). Rozvoj gramotností je proto vnímán jako dlouhodobý, propojený a individuální proces.

Čtenářská gramotnost

Čtenářskou gramotnost rozvíjíme od nejranějšího věku především prostřednictvím mluveného slova, naslouchání, porozumění a radosti z komunikace. Dítě se učí vnímat řeč dospělých i vrstevníků, rozumět sdělení, reagovat na pokyny, vyjadřovat své potřeby a sdílet zážitky.

Každodenně pracujeme s knihami, obrázky, symboly, piktogramy, fotografiemi a vizuální podporou. Zařazujeme předčítání, vyprávění, dramatizaci, rytimizaci, říkadla, písně a rozhovory nad příběhem. Vedeme děti k tomu, aby chápaly, že text a symbol nesou význam, a aby si vytvářely pozitivní vztah ke knihám, příběhům a jazyku.

V prostředí naší mateřské školy má čtenářská gramotnost význam také jako nástroj porozumění světu – zejména u dětí, které potřebují alternativní či podpůrné formy komunikace.

Matematická gramotnost

Matematickou gramotnost rozvíjíme přirozeně v praktických situacích každodenního života. Dítě se učí chápat množství, velikost, pořadí, prostorové vztahy, časovou posloupnost a základní souvislosti mezi jevy.

Využíváme třídění předmětů, skládání, porovnávání, měření, orientaci v prostoru, práci s kalendářem, režimem dne, počítání při hrách i běžných činnostech. Děti vedeme k tomu, aby hledaly řešení jednoduchých situací, všímaly si pravidelností a používaly logické myšlení přiměřené svému věku a možnostem.

Matematická gramotnost je přítomna například při stolování, oblékání, stavění, pohybových hrách, práci s pomůckami i při orientaci v denním režimu.

Digitální gramotnost

Digitální gramotnost chápeme jako seznamování dítěte s technologiemi smysluplným, bezpečným a věku přiměřeným způsobem. Digitální technologie nejsou cílem samy o sobě, ale podpůrným nástrojem vzdělávání, komunikace a rozvoje.

Využíváme je zejména pro vizualizaci, rozvoj komunikace, práci s fotografií, interaktivní vzdělávací programy, hudbu, záznam pokroků dítěte nebo podporu alternativní komunikace. Děti se učí základním pravidlům bezpečného zacházení s technikou, jednoduché obsluhy zařízení a tomu, že technologie slouží lidem jako pomocník.

Vždy dbáme na vyváženost digitálních aktivit s pohybem, přímým prožitkem, sociálním kontaktem a manipulací s reálnými předměty.

Společné principy rozvoje gramotností

Rozvoj všech gramotností vychází z individuálních potřeb dítěte, jeho aktuální úrovně, zájmů a možností. Pedagogové volí takové strategie, které jsou pro dítě srozumitelné, praktické a smysluplné.

Gramotnosti nejsou naplňovány izolovaně, ale vzájemně se propojují – například při společném čtení dítě současně komunikuje, počítá obrázky, orientuje se v čase děje a využívá digitální pomůcku. Tímto způsobem dítě získává základy dovedností potřebných pro další vzdělávání i běžný život.

9.1 Integrovaný blok: KOŘENY aneb „Jistota v těle, potřebách a vnímání“

Kořeny představují základní jistotu dítěte – vztah k vlastnímu tělu, prožívání, bezpečí a uspokojení potřeb. Stejně jako strom potřebuje pevné kořeny, dítě potřebuje stabilitu, rytmus a možnost zakotvení ve vlastním těle. Proto věnujeme této oblasti systematickou a každodenní pozornost.

V podmínkách naší mateřské školy se **zaměřujeme především na děti**, které často:

- nemají dostatečně upevněné základní dovednosti,
- potřebují podporu v oblasti těla, vnímání a regulace,
- potřebují jasnou strukturu a pomoc při zvládání každodenních situací.

Co se v této oblasti děje: Dítě se učí:

- vnímat své tělo, jeho potřeby, dát je najevo (pojmenovat, vyjádřit)
- orientovat se v prostoru, situacích a režimu dne,
- zvládat základní sebeobslužné činnosti,
- reagovat na smyslové podněty,
- regulovat svou zátěž (odpočinek, aktivita),

- rozvíjet pohybové dovednosti.

Velký důraz klademe například na: rozfázování činností; vizualizaci; opakování a rutinu; podporu samostatnosti i při drobných krocích.

Příklady, jak se promítá do praxe

oblékání není jen „povinnost“, ale učení krok za krokem
 hygiena je spojena s uvědoměním vlastního těla
 jídlo je situace pro rozvoj samostatnosti i bezpečí
 odpočinek je respektován jako individuální potřeba

V rámci integrovaného bloku **Kořeny** se zaměřujeme především na vzdělávací oblast „**Dítě a jeho tělo**“, která je přirozeně propojena se základními složkami psychiky dítěte. Důraz klademe na vytvoření pevného základu pro další rozvoj dítěte – v oblasti tělesného vnímání, pohybu, smyslového poznávání a regulace.

Obsah tohoto bloku je rozvíjen zejména prostřednictvím těchto podoblastí:

- **pohyb (PMP)**
- **psychosomatika (PDO)**
- **poznávací funkce a smyslové vnímání (PSP)**

V těchto oblastech dítě získává základní zkušenosti, které jsou nezbytné pro jeho další učení, orientaci v prostředí i rozvoj samostatnosti.

V rámci tohoto bloku naplňujeme odpovídající **klíčové kompetence** (zejména kompetence k učení, k řešení problémů a k sebeobsluze a zdraví) a **očekávané výsledky učení**, které jsou dále konkretizovány v přehledu.

Klíčová kompetence		Klíčová kompetence
k učení	KKU1	Při učení využívá strategie pokusu a omylu
	KKU2	Záměrně se soustředí na činnosti a udrží pozornost
	KKU3	Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje
	KKU4	Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích
		<i>př. základní mechanismy učení skrze tělo a zkušenost; dítě zkouší pohyb a sebeobsluhu; vydrží u jednoduché aktivity – jídlo, oblékání; reaguje na podněty, zapojuje se do činností; přenáší naučené dovednosti do běžného dne</i>
osobnostní a sociální	KOS2	Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého
	KOS4	Projevuje důvěru v sebe sama
		<i>př. základní pocit bezpečí a jistoty</i>
k řešení problémů	KRP1	Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů
	KRP2	Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti
	KRP3	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje
	KRP4	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací
		<i>př. Dítě se zkouší samo oblékat, učí se z opakování; dítě ví, kde najde své věci; reaguje na režim dne; ví, co dělat při hygieně; zkoumá</i>

	<i>materiály; reaguje na smyslové podněty; objevuje své tělo; hledá způsob, jak si poradit s oblečením, jídlem, manipulací s předměty aj.</i>	
pracovní	KPP5	Dokončí, co započalo
	KPP6	Organizuje a realizuje svoje činnosti
	<i>př. sebeobsluha, dokončení úkonu</i>	

Oblast		Očekávané výsledky učení
Tělo, smysly a biologické potřeby	TSB1	Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce
	TSB2	Zachovává správné držení těla
	TSB3	Rozlišuje pomocí všech smyslů
	TSB4	Naplňuje své biologické potřeby
<i>př. Poznává části těla při hygieně, oblékání</i>		
Pohyb, hrubá a jemná motorika	PHJ1	Zvládá základní pohybové dovednosti
	PHJ2	Zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí a terénu, prokazuje obratnost
	PHJ3	Koordinuje pohyby těla, ruky a oka
	PHJ4	Ovládá jemnou motoriku a motoriku mluvidel
	PHJ5	Zvládá základy grafomotoriky
	PHJ6	Sladí pohyb s rytmem, zpěvem a hudbou
	PHJ7	Vykonává jednoduchý pohyb podle vzoru a provede ho podle pokynu
	PHJ8	Vyhledává příležitosti k pohybu
<i>př. Chůze; lezení; zájem o aktivitu; manipulační činnosti</i>		
Praktický život	PZI1	Zvládá sebeobsluhu
	PZI2	Zvládá jednoduché pracovní úkony s různými materiály, nástroji, náradím, náčiním a dalšími pomůckami
	PZI3	Využívá příležitosti k samostatnosti a sebeobslužným činnostem
<i>Př. jí, obléká se, zvládá úkony hygieny nebo jejich částí</i>		
Poznávání světa a přírody	PSP1	Orientuje se v blízkém prostředí - doma, v mateřské škole i v širším prostředí - v okolí MŠ a v obci
	PSP2	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
	PSP3	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody
	PSP4	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi
	PSP5	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi
Fyzická zdatnost	FZD1	Prokazuje vytrvalost, sílu a odolnost
	FZD2	Překonává fyzické překážky
Ochrana zdraví	OZD1	Má svoje základní hygienické návyky
	OZD2	Rozlišuje, co zdraví prospívá a co mu škodí
	OZD3	Chová se bezpečně, používá ochranné pomůcky
<i>Př. Mytí rukou, používání toalety aj.</i>		
Sebepojetí, autonomie a emoce	SAE1	Odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých a je aktivní i bez jejich opory
	SAE2	Orientuje se v základních emocích a pocitech

	<i>př. adaptace, základní orientace v emocích</i>	
Poznávání světa a přírody	PSP1	Orientuje se v blízkém prostředí - doma, v mateřské škole i širším prostředí - v okolí MŠ a v obci
	<i>př. Základní orientace - MŠ, budova, okolí</i>	

9.2 integrovaný blok: KMEN aneb „Já, vztahy a svět kolem mě“

Kmen symbolizuje propojení – mezi dítětem a ostatními lidmi, mezi dítětem a prostředím. U dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je tato oblast často velmi citlivá – proto ji rozvíjíme cíleně a bezpečně.

Co se v této oblasti děje: Dítě se učí:

- Být součástí společenství (*„já“ ve vztahu k ostatním; „patřím sem“; zapojení do společných činností*).
- Orientovat se ve světě a chovat se bezpečně; poznávat prostředí mateřské školy a okolí.
- Rozumět běžným situacím, zvládat různé situace a přechody mezi činnostmi.
- Navazovat a rozvíjet vztahy (kontakt s druhými lidmi, reagování na jejich chování a komunikaci, spolupráce)
- Rozpoznávat, prožívat a regulovat emoce (vnímat vlastní emoce; vyjadřovat je přiměřeným způsobem; zvládat frustraci, změnu či nejistotu;
- Osvojovat si pravidla a pozitivní chování (porozumět pravidlům; učit se, jak se chovat v různých situacích; přijímat podporu – vizualizace, odměnový systém; zažívat úspěch při žádoucím chování).
- Být součástí kultury a společnosti (seznamovat se s tradicemi a svátky; poznávání svého města a okolí; účast na kulturních akcích; prožívání hudby, výtvarného a jiného umění včetně prvků arteterapie a muzikoterapie).

Velký důraz klademe na: Pocit bezpečí; stálost prostředí; jasná a srozumitelná pravidla; pozitivní podporu chování; využívání běžných zdrojů a svého okolí.

Příklady, jak se promítá do praxe

ranní přivítání jako důležitý rituál
 práce s emocemi v konkrétních situacích
 strukturované přechody mezi činnostmi
 podpora vztahů mezi dětmi („můj kamarád“)
 společné prožitky (tradice, kultura, výlety, místo kde žijeme)

Integrovaný blok **Kmen** vychází ze vzdělávacích oblastí **„Dítě a ten druhý“** a **„Dítě a společnost“**. Zaměřuje se na rozvoj sociálních dovedností, vztahů, emocí a orientace dítěte ve světě lidí. Podporuje dítě v tom, aby se stávalo součástí společenství a dokázalo se v něm bezpečně a srozumitelně pohybovat.

Obsah tohoto bloku je rozvíjen zejména prostřednictvím těchto podoblastí:

- **city a vůle (PFT)**
- **morálka (MOP)**
- **mezilidské vztahy (ASO)**
- **etika a hodnoty (ZEH)**
- **sebeobsluha a zdraví (BCH)**

Důraz je kladen na porozumění sociálním situacím, osvojování pravidel, rozvoj emoční regulace a podporu pozitivního chování.

V rámci tohoto bloku naplňujeme zejména **kompetence sociální a personální**, **kompetence komunikativní** a **kompetence činnosti a občanské**, a zároveň odpovídající **očekávané výsledky učení**, které jsou dále rozpracovány.

Klíčová kompetence	Klíčová kompetence
osobnostní a sociální	KOS1 Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci
	KOS3 Pojmenuje vlastní silné stránky
	KOS5 Vyjadřuje svůj názor
	KOS6 Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým
	KOS7 Rozlišuje vhodné a nevhodné chování
	KOS8 Chová se v souladu se základními společenskými pravidly
	<i>Př. Reaguje na nepřiměřený kontakt; učí se dát najevo nesouhlas; obrací se na dospělého při nejistotě; vnímá emoce druhých a reaguje na ně; učí se pravidla ve třídě aj.</i>
K občanství	KOB3 Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí
	KOB4 Přispívá k fungování společenství v mateřské škole
	KOB5 Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých
	KOB6 Identifikuje nespravedlnost a učí se na ní reagovat
	<i>př. Zapojuje se do společných činností; dodržuje režim a pravidla třídy aj.</i>
komunikační	KKK5 Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace
pracovní	KPP7 Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi
	KPP8 Spolupodílí se na společných rozhodnutích
	KPP9 Oceňuje práci i úsilí druhých
kulturní	KKT1 Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí
	KKT4 Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních

Oblast	Očekávané výsledky učení
Sebepojetí, autonomie a emoce	SAE3 Vhodně projevuje emoce vůči sobě, blízkým a cizím osobám
	SAE4 Navazuje a rozvíjí citové vazby
	SAE5 Přijímá i vyjadřuje pozitivní ocenění
	SAE6 Vyrovnává se s neúspěchem
	<i>př. regulace emocí, zvládání změn, vazby</i>
Adaptace v novém prostředí a socializace ve společnosti	ASO1 Poradí si v nové situaci
	ASO2 Začlení se do skupiny
	ASO3 Přijímá různé sociální role
	ASO4 Ovlivňuje směřování společné činnosti
	ASO5 Navazuje a udržuje dětská přátelství
	<i>př. účast na společných aktivitách, hra a spolupráce s dětmi</i>
	ZEH1 Chová se zdvořile v kontaktu s dospělými a dětmi

Základy etikety a morální hodnoty	ZEH2	Zachází šetrně s hračkami, pomůckami, věcmi a vnímá jejich hodnotu
	ZEH3	Spolupodílí se na tvorbě pravidel vzájemného soužití
	ZEH4	Dodržuje pravidla her a jiných činností, požaduje dodržování dohodnutých pravidel i od druhých
	ZEH5	Přijímá kompromisy, řeší konflikty dohodou
Svět lidí a kultury	SLK1	Pojmenuje místo a zemi, ve které žije
	SLK2	Spolupodílí se na udržování regionálních tradic
	SLK3	Přijímá rozmanitost lidí a vnímá ji jako přirozenou
	SLK4	Identifikuje rizika, chová se obezřetně při setkání s neznámými dětmi a dospělými
	SLK5	Sděluje informace s ohledem na soukromí a bezpečí svoje i blízkých osob v osobním kontaktu
Základy estetického a kulturního vnímání, vyjadřování	ZKV1	Vyjadřuje se prostřednictvím vokálních, instrumentálních a hudebně pohybových činností
	ZKV2	Vyjadřuje se pomocí dramatizace, přijímá různé role při dramatických činnostech
Bezpečné chování	BCH1	Reaguje na bezpečnostní pokyny dospělých v rizikových situacích
	BCH2	Rozezná některá nebezpečí a ví, jak se jim vyhnout
	BCH3	Jedná bezpečně na komunikacích, v dopravních prostředcích a při jejich používání
	BCH4	Zná způsoby ochrany při některých nebezpečných situacích, v kontaktu se zvířaty, rostlinami, i v rizikových situacích způsobených různými přírodními podmínkami

9.3 integrovaný blok: KORUNA aneb „Poznávám, komunikuji a učím se“

Koruna představuje oblast poznávání, komunikace a učení. Je tím, co je na první pohled viditelné – dovednosti, schopnosti a projevy dítěte. V naší mateřské škole však učení nevnímáme jako výkon, ale jako proces, který vychází z prožitku, bezpečí a vnitřní motivace dítěte. Každé dítě se učí jinak a jiným tempem – naším úkolem je vytvořit podmínky, ve kterých může tento proces přirozeně probíhat. Rozvoj v této oblasti je vždy propojen s předchozími oblastmi (kořeny a kmen) – dítě se může učit tehdy, pokud se cítí bezpečně a rozumí svému okolí.

Co se v této oblasti děje: Dítě se učí:

- komunikovat způsobem odpovídajícím jejich možnostem,
- projevovat zájem o poznávání a nové zkušenosti,
- rozumět situacím a reagovat na ně,
- rozvíjet myšlení a schopnost řešit situace či jednoduché problémy,
- dokázat se soustředit a dokončovat činnosti,
- rozvíjet tvořivost a vlastní iniciativu,
- využívat hru jako prostředek poznání.
- získávat základy **klíčových gramotností**.

Velký důraz klademe na: Funkční komunikaci (AAK, DaR, VOKS); individuální tempo; prožitek místo výkonu; práci s chybou jako součást učení.

Příklady, jak se promítá do praxe

dítě si vybírá činnost podle svých možností
 komunikace probíhá různými způsoby (obrázky, gesta, řeč)
 učení probíhá v běžných situacích
 hra je hlavním nástrojem rozvoje
 podporujeme dokončení činnosti a radost z úspěchu

Integrovaný blok **Koruna** vychází ze vzdělávacích oblastí „**Dítě a psychika**“ a „**Dítě a svět**“. Zaměřuje se na rozvoj poznávání, komunikace, myšlení a otevřenosti vůči světu. Navazuje na stabilitu vytvořenou v předchozích oblastech a rozvíjí schopnost dítěte učit se, objevovat a porozumět souvislostem.

Obsah tohoto bloku je rozvíjen zejména prostřednictvím těchto podoblastí:

- **řeč a jazyk (JAR)**
- **estetika a tvořivost (SAE)**
- **kultura a hodnoty (ZKV)**
- **svět lidí (SLK)**
- **příroda a okolní svět (ZPO)**

Součástí této oblasti je také rozvoj základů klíčových gramotností (čtenářské, matematické a digitální), vždy s ohledem na individuální možnosti dítěte.

V rámci tohoto bloku naplňujeme především **kompetence k učení**, **kompetence k řešení problémů**, **kompetence komunikativní** a další související kompetence, včetně odpovídajících **očekávaných výsledků učení**, které jsou dále konkretizovány.

Klíčová kompetence		Klíčová kompetence
k učení	KKU3	Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje <i>př. Zapojuje se do her, objevuje nové</i>
komunikační	KKK1	Vyjadřuje se různými způsoby
	KKK2	Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny
	KKK3	Klade otázky a hledá na ně odpovědi
	KKK4	Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává <i>Př. řeč, obrázky, komunikační prostředky, zvědavost, reakce na podněty</i>
k řešení problémů	KRP3	Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje
	KRP4	Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací
	KRP5	Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli
	KRP6	Tvořivě pracuje s informacemi
	KRP7	Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů <i>Př. hra, pokusy, řešení situací při hře</i>
pracovní	KPP1	Přichází s vlastními nápady
	KPP2	Ke změnám přistupuje jako k příležitostem
	KPP3	Navrhne, co potřebuje k realizaci vlastních činností
	KPP4	Dokáže měnit cesty k dosažení cíle

	<i>př. tvořivé činnosti; dokončení práce; hry</i>	
kulturní	KKT2	Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty
	KKT3	Zapojuje se do tvůrčí činnosti
digitální	KDI1	Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe
	KDI2	Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií
	KDI3	Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy
	<i>př. edukativní aplikace; vizualizace; základní pravidla používání</i>	
k občanství	KOB1	Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí
	KOB2	Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji

Oblast		Očekávané výsledky učení
Myšlenkové operace a procesy	MOP1	Určí a využije při činnostech pravidelnosti, rytmus a zákonitosti, včetně symetrie
	MOP2	Vyhledá společné znaky, shodu, podobu, rozdíly objektů, osob a jevů a odhalí vzájemné souvislosti mezi nimi
	MOP3	Rozpozná a pojmenuje charakteristické rysy předmětů či jevů a vybere ty, které tyto charakteristiky nemají
	MOP4	Rozpozná, které situace mohou a které nemohou nastat
	MOP5	Rozlišuje příčinu a důsledek při hře, ve svém jednání či v příběhu
	MOP6	Pracuje s jednou i s více podmínkami v zadání
	MOP7	Využívá myšlenkovou analýzu a syntézu při hře i při praktických činnostech
	MOP8	Uplatňuje konstrukční myšlení při sestavování a skládání objektů
	MOP9	Využívá analogii a jednoduchou strategii při hře
	MOP10	Ověří správnost řešení
Představivost, tvořivost, fantazie	PFT1	Vyjadřuje své představy různými způsoby, prostředky, technikami i s využitím digitálních technologií
	PFT2	Využije vhodné příležitosti a materiály pro vyjádření své fantazie
Jazyk a řeč	JAR1	Správně vyslovuje většinu hlásek, ovládá dech, tempo a intonaci řeči
	JAR2	Pozná a pojmenuje osoby, zvířata, věci a jevy, kterými je obklopeno
	JAR3	Používá slova ve správném tvaru a gramaticky správně formuluje věty
	JAR4	Zapamatuje si krátké texty a dokáže je reprodukovat
	JAR5	Sluchově rozlišuje různé zvuky, pozná první hlásku ve slově
	JAR6	Rozpozná rým, rytmitizuje
	JAR7	Vypráví jednoduchý děj
	JAR8	Postupuje podle slovních i obrázkových instrukcí
	JAR9	Formuluje instrukce a předá je ostatním

	JAR10	Rozliší český jazyk od jiných jazyků
Před-matematické představy	PMP1	Roztřídí, vybere, spáruje a zkombinuje objekty na základě jejich vlastností
	PMP2	Uspořádá objekty podle daných kritérií včetně času
	PMP3	Určí postupným načítáním po jedné počet konkrétních předmětů od 1 do 6 bez ohledu na jejich rozmístění
	PMP4	Porovná kvantitu na základě manipulace, zaznamenává ji graficky pomocí čárek a obdobných symbolů
	PMP5	Určí charakteristické vlastnosti geometrických objektů v reálném prostředí, rozliší rovinné a prostorové útvary
	PMP6	Orientuje se v prostoru a rovině, rozliší a pojmenuje prostorové vztahy
	PMP7	Sestavuje prostorové objekty podle předlohy
	PMP8	Určí míru objektů a porovná je pomocí poměrování.
Před-čtenářské dovednosti	PDO1	Vybere si knihy nebo časopisy podle svého zájmu
	PDO2	Rozumí předčítanému textu, vyprávění a soustředěně sleduje děj
	PDO3	Analyzuje děj, hodnotí ho, vyjadřuje se k jednání postav
	PDO4	Předvídá a usuzuje děj z obrázku i textu, vymyslí alternativní konec příběhu
	PDO5	Rozlišuje některé symboly, piktogramy, znaky a rozumí jejich významu a funkci
	PDO6	Reflektuje čtenářský zážitek a sdílí ho s ostatními
Základy estetického a kulturního vnímání, vyjadřování	ZKV3	Zachytí autenticky své představy i prožitky různými výtvarnými prostředky a technikami
	ZKV4	Tvoří z rozmanitých materiálů a přírodnin
	ZKV5	Používá reálné nástroje, předměty a náradí při rukodělných činnostech
Poznávání světa a přírody	PSP2	Pojmenuje a rozlišuje některé objekty ze živé a neživé přírody a zapamatuje si jejich názvy
	PSP3	Porovná charakteristiky a vlastnosti objektů z přírody
	PSP4	Rozpozná a pojmenuje některé jevy a děje na Zemi
	PSP5	Rozlišuje mezi světem přírody a techniky a vysvětlí jejich význam pro člověka a život na Zemi
Životní prostředí a jeho ochrana	ZPO1	Orientuje se v dění a změnách v přírodě a ve svém okolí a přizpůsobuje se jim
	ZPO2	Udržuje pořádek v blízkém okolí
	ZPO3	Jedná s ohledem na ochranu životního prostředí
	ZPO4	Rozpozná udržitelné přístupy v běžných životních situacích a umí je uplatnit
	ZPO5	Spolupodílí se na péči o rostliny a živočichy
	ZPO6	Respektuje různé formy života

Závěrečná provázanost: Rozvoj dítěte v naší mateřské škole není lineární, ale komplexní a vzájemně propojený. Jednotlivé oblasti – kořeny, kmen i koruna – se neustále ovlivňují a doplňují.

- **KOŘENY** → „umím být sám v sobě“
- **KMEN** → „umím být s druhými“
- **KORUNA** → „umím poznávat a růst“

Pedagogové proto při plánování i realizaci vzdělávání vycházejí z aktuálních potřeb dítěte a přirozeně propojují všechny oblasti jeho rozvoje.

Cílem není „projít bloky“, ale **podpořit růst dítěte jako celku**.

9.4 Další projekty a programy

Součástí vzdělávacího procesu v naší mateřské škole jsou také doplňující projekty a programy, které přirozeně rozšiřují a obohacují obsah integrovaných bloků **Kořeny, Kmen a Koruna**. Tyto aktivity nepředstavují pevně strukturované tematické celky, ale spíše **otevřený rámec**, který umožňuje pedagogům pružně reagovat na aktuální potřeby dětí, jejich zájmy i konkrétní situace ve třídě. Díky tomu můžeme zachovat individuální přístup, podporovat přirozené učení a vytvářet smysluplné vzdělávací situace vycházející ze života dětí.

Spolupráce s rodinou: Velký důraz klademe na úzkou spolupráci s rodinou dítěte. Vytváříme otevřené a partnerské prostředí založené na sdílení informací, společném nastavování cílů a aktivním zapojení rodičů do života mateřské školy. Podporujeme společná setkávání, akce i každodenní komunikaci. Tato provázanost posiluje pocit bezpečí dítěte, jeho stabilitu i celkový rozvoj.

Spolupráce s dalšími institucemi: Spolupracujeme s běžnými mateřskými školami, službami rané péče a dalšími odbornými pracovišti. Dětem tak umožňujeme získávat zkušenosti mimo vlastní prostředí, podporujeme jejich socializaci, otevřenost a postupnou integraci do společnosti.

Smyslové a prožitkové učení: Ve vzdělávání využíváme smyslové hraní (smyslohraní), centra aktivit a multisenzorické přístupy (např. snoezelen). Důraz klademe na individuální potřeby dítěte, prožitek a celostní rozvoj. Tyto aktivity podporují vnímání, regulaci, spolupráci i přirozené učení.

Využívání přirozeného prostředí: Při vzdělávání vycházíme z běžného života a aktivně využíváme možnosti v okolí mateřské školy (např. solná jeskyně, vířivá vana, knihovna, střediska volného času, prostředí města a přírody). Děti tak získávají reálné zkušenosti a učí se orientovat ve svém okolí.

Projekty zaměřené na přechod do školy: Realizujeme aktivity podporující plynulý přechod dětí do základního vzdělávání. Zaměřujeme se na rozvoj samostatnosti, pracovních návyků, schopnosti soustředění a zvládání změn. Důležitá je také podpora sebejistoty dítěte v nových situacích.

Duchovní a hodnotové ukotvení školy: Mateřská škola je zřízena církví, proto přirozeně rozvíjíme hodnoty jako úcta, respekt, pomoc druhým a vděčnost. Seznamujeme děti s tradicemi a svátky, spolupracujeme s farářem ČCE a navštěvujeme kostel. Duchovní rozměr je přirozenou součástí života školy.

10. Vzdělávací strategie, které jsou využívány k rozvoji klíčových kompetencí

STRATEGIE	Jak u nás realizujeme?	Příklady z praxe
Efektivní komunikace	Podporujeme rozvoj komunikace všemi dostupnými formami – verbálními i neverbálními. Využíváme vizualizaci, strukturovaný režim dne a alternativní komunikační prostředky.	vizualizace; artikulační, dechová cvičení; orofaciální stimulace; artikulační, dechová a fonační cvičení; nácvik výslovnosti Ranní kruh; sdílení zážitků předchozího dne; řešení třídnických situací;
Spontánní činnost / hra	Dětem poskytujeme prostor pro volnou hru dle jejich zájmu a aktuálních potřeb.	Námětové hry v koutcích, stavby z kostek, hra na rodinu, volné herní aktivity
Nepřímě řízené činnosti	Připravujeme podnětné prostředí a nabídku činností, ze kterých si dítě samostatně vybírá.	Tematické koutky, pracovní a tvořivé aktivity, manipulační hry
Řízené činnosti	Pedagog cíleně vede vzdělávací aktivity s ohledem na individuální potřeby dítěte a využívá názorné a strukturované postupy.	Speciálně pedagogické metody, učení nápodobou, individuální práce, názorné pomůcky
Kooperativní učení	Podporujeme spolupráci dětí při společných činnostech a vedeme je k respektu a domluvě.	Společné stavby, skupinové výtvarné práce, vytváření pravidel, řešení konfliktů
Sociální učení	Využíváme běžné i vznikající situace v mateřské škole k rozvoji sociálních dovedností, komunikace, spolupráce a práce s emocemi.	Pomoc mladším dětem, společné hry, nácvik zvládání emocí (vztek, frustrace), pojmenování emocí, prvky podpory pozitivního chování, odměnový systém, tematické hry, výlety a kontakt s veřejností. Učíme se pozorováním, napodobováním a zkušeností.
Terapeutické stimulační techniky	Zařazujeme cílené stimulační a relaxační techniky podporující vnímání těla, komunikaci a celkový rozvoj dítěte.	Bazální stimulace, orofaciální stimulace, míčková facilitace, prvky muzikoterapie, správné polohování; canisterapie, solná jeskyně, vířivá vana, spolupráce s masérskými a regeneračními službami
Smyslové a senzorické aktivity	Podporujeme poznávání prostřednictvím smyslů, pokusů a přímé manipulace s materiály.	Hry s vodou, pískem a přírodninami, aktivity v multisenzorickém prostředí (snoezelen), pokusy, pozorování přírody,

		centra smyslových aktivit, sensory play
Prvky ergoterapie	Rozvíjíme samostatnost dětí v běžných denních činnostech a podporujeme motorické dovednosti.	Nácvik sebeobsluhy (oblékání, stravování), jemná motorika (manipulace s předměty), hrubá motorika (pohyb, překážky), každodenní činnosti (úklid), orientace v prostředí.
Projektová výuka	Realizujeme vzdělávání v tematických celcích, které propojují více oblastí a vycházejí z reálného života. Vycházíme z křesťanských tradic a přirozeně je začleňujeme do každodenních situací.	Témata „Podzim“, „Zvířata v lese“, poznávání okolí, tradice a hodnoty (pomoc druhému, poděkování, příběhy)
Expresivní a prožitkové činnosti	Podporujeme učení prostřednictvím prožitku, pohybu a tvořivého vyjádření.	Dramatizace pohádek, pohybové hry, výtvarné činnosti, zpěv, hra na hudební nástroje, pobyt venku, pozorování přírody.
Digitální gramotnost	Seznamujeme děti s digitálními technologiemi bezpečnou a přiměřenou formou.	Práce s tabletem, fotografování, promítání, práce s obrazovým materiálem

11. Nastavení procesu pedagogického diagnostikování:

Pedagogické diagnostikování je v naší mateřské škole chápáno jako důležitá součást vedené dokumentace o dítěti a současně jako praktický nástroj každodenní pedagogické práce. Neslouží pouze k evidenci informací, ale především k porozumění dítěti, jeho potřebám, možnostem a dalšímu směřování vzdělávání. Dokumentace vedená k dítěti vytváří vzájemně provázaný celek, který umožňuje zajistit bezpečí dítěte, kontinuitu péče, individuální přístup i kvalitní spolupráci s rodinou a odbornými pracovišti.

Vzhledem k charakteru naší mateřské školy – menšímu počtu dětí, posílenému personálnímu zajištění a zaměření na děti se speciálními vzdělávacími potřebami – je celý systém dokumentace i pedagogické diagnostiky výrazně individualizovaný. Každé dítě má zajištěn individuální přístup, a to i v případě, že nemá formálně zpracovaný individuální vzdělávací plán.

Dokumentace vztahující se k dítěti

Vstupní informace o dítěti

Již před nástupem dítěte nebo při zahájení docházky získává mateřská škola od zákonných zástupců či pečujících osob základní informace o dítěti. Tyto informace se týkají zejména potřeb dítěte, jeho dosavadního vývoje, způsobu komunikace, zájmů, zdravotních skutečností a dalších okolností důležitých pro bezpečné a úspěšné zahájení docházky. Slouží k nastavení vhodného adaptačního procesu a individuální podpory dítěte od prvních dnů pobytu v mateřské škole.

Charakteristika dítěte

Po nástupu dítěte je zpracována jeho charakteristika, která shrnuje důležité informace potřebné pro každodenní práci pedagogů. Obsahuje zejména poznatky o chování dítěte, sociálním fungování, reakcích na kolektiv, zájmech, způsobu komunikace, úrovni sebeobsluhy, hygienických návyků, stravovacích potřebách, zdravotních omezeních, specifických projevech či osvědčených podpůrných postupech.

Dokument vzniká zpravidla v průběhu prvního měsíce docházky dítěte na základě vstupních informací od rodiny, pedagogického pozorování, přímé práce s dítětem a konzultací s rodiči. V průběhu školního roku je podle potřeby průběžně aktualizován. O změnách jsou prokazatelně informováni všichni pracovníci, kteří se podílejí na vzdělávání a péči o dítě. Na začátku každého školního roku probíhá revize a aktualizace dokumentu.

Krizový plán dítěte

U dětí, u nichž to vyžaduje jejich zdravotní stav, chování nebo míra rizikových situací, je zpracováván individuální krizový plán. Tento dokument stanovuje jednotný a bezpečný postup pracovníků školy při situacích, které mohou ohrozit dítě, ostatní děti nebo zaměstnance školy.

Krizové plány jsou vytvářeny v souladu s platnými právními předpisy, metodickými doporučeními MŠMT a v návaznosti na doporučení školských poradenských zařízení či dalších odborníků. Jsou pravidelně vyhodnocovány a dle potřeby aktualizovány.

Pedagogická diagnostika dítěte

Pedagogická diagnostika je v naší mateřské škole chápána jako **živý, kontinuální a smysluplný proces**, který slouží k porozumění dítěti, jeho potřebám a možnostem dalšího rozvoje. Nejde o jednorázové hodnocení, ale o **dlouhodobé provázení dítěte**,

které nám umožňuje reagovat na jeho aktuální stav a přizpůsobovat vzdělávací nabídku.

Cílem pedagogické diagnostiky je:

- poznat dítě v celé jeho komplexnosti (tělo, psychika, vztahy, učení),
- sledovat jeho pokroky a individuální tempo vývoje,
- identifikovat jeho silné stránky i oblasti, které potřebují podporu,
- plánovat další pedagogické působení,
- sdílet informace s rodiči a odborníky (např. SPC),
- vytvářet podklady pro zprávy, doporučení a další navazující péči.

Průběh a organizace diagnostiky

Pedagogická diagnostika probíhá v několika rovinách:

- **Vstupní záznam** na začátku školního roku (nebo při nástupu dítěte),
- **průběžné sledování a zaznamenávání** během celého roku,
- **dílčí vyhodnocení** (cca v polovině školního roku),
- **závěrečné vyhodnocení** na konci školního roku.

Zároveň platí, že diagnostika je **otevřený a flexibilní proces** – záznamy vznikají kdykoliv je potřeba. Pedagogové zaznamenávají zejména:

- významné projevy dítěte,
- nové dovednosti nebo pokroky,
- náročné situace a způsoby jejich zvládnutí,
- zajímavé výstupy (např. kresby, práce),
- fotografie zachycující důležité momenty.

Portfolio dítěte

Součástí pedagogické diagnostiky je portfolio dítěte, které poskytuje ucelený přehled o jeho vývoji, učení a pokrocích. Obsahuje zejména záznamy pedagogického pozorování, pracovní listy, výtvarné práce, fotografie, případně další materiály dokumentující vývoj dítěte.

Portfolio slouží pedagogům jako podklad pro plánování vzdělávání, rodičům jako zdroj informací o pokrocích dítěte a dítěti jako možnost vnímat vlastní úspěchy a rozvoj.

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) je zpracováván u dětí, kterým je toto opatření doporučeno školským poradenským zařízením, případně v dalších případech stanovených školskou legislativou (např. u dítěte s odkladem povinné školní docházky, na žádost zákonného zástupce).

IVP vychází z pedagogické diagnostiky dítěte a stanovuje konkrétní vzdělávací cíle, podpůrné strategie a způsob spolupráce všech zúčastněných osob.

Organizace a spolupráce v týmu

Za vedení pedagogické diagnostiky odpovídá **třídní učitelka**, která:

- koordinuje tvorbu a doplňování portfolia,
- zadává úkoly dalším pracovníkům (např. asistentům pedagoga, pedagogům),
- pravidelně konzultuje vývoj dítěte s týmem.

Všichni pedagogičtí pracovníci, kteří s dítětem pracují, mají k diagnostice přístup a aktivně se podílejí na jejím doplňování. Spolupráce v týmu je založena na **sdílení informací, pravidelných konzultacích a jednotném přístupu k dítěti**.

Spolupráce s rodinou

Pedagogická diagnostika je úzce propojena se spoluprací s rodinou. Rodiče:

- jsou pravidelně informováni o vývoji dítěte,
- účastní se konzultací,
- mají možnost kdykoliv nahlédnout do portfolia dítěte,
- sdílejí své poznatky a zkušenosti z domácího prostředí.

Tato spolupráce nám umožňuje lépe porozumět dítěti a **sjednovat přístup mezi rodinou a mateřskou školou**.

Vazba na integrované bloky a vzdělávací obsah

Pedagogická diagnostika je systematicky propojena s integrovanými bloky našeho ŠVP:

- **KOŘENY** – sledujeme oblast těla, vnímání, sebeobsluhy a regulace,
- **KMEN** – zaměřujeme se na vztahy, socializaci, emoce a chování,
- **KORUNA** – hodnotíme oblast komunikace, poznávání, myšlení a učení.
- Díky této provázanosti je diagnostika přehledná a zároveň umožňuje sledovat dítě **v souvislostech celého jeho rozvoje**.

Vazba na klíčové kompetence

V rámci pedagogické diagnostiky sledujeme rozvoj klíčových kompetencí v běžných situacích dne, nikoliv v izolovaných testových úlohách. Kompetence nehodnotíme bodově ani jednorázově, ale zachycujeme jejich projevy v konkrétním chování dítěte.

Záznamy vznikají zejména **v přirozených edukačních situacích** – při spontánní hře, řízených činnostech, pohybových a praktických aktivitách, při řešení běžných situací ve třídě a v interakci s dětmi i dospělými. Využíváme přitom různé pedagogické a speciálněpedagogické strategie odpovídající aktuálním potřebám dětí, včetně podpůrných opatření a individuálních přístupů.

Konkrétní projevy jednotlivých klíčových kompetencí jsou podrobně rozpracovány v části ŠVP věnované vzdělávacím oblastem a očekávaným výstupům, kde jsou uvedeny i příklady jejich praktického naplňování.

Způsob zaznamenávání

Tyto projevy zapisujeme do portfolia formou krátkých situačních poznámek, případně doplňujeme fotografií nebo ukázkou práce dítěte. Záznamy jsou vždy konkrétní, vztahují se k reálné situaci a obsahují popis chování dítěte, nikoliv pouze hodnocení.

Charakter diagnostiky v naší MŠ

Pedagogická diagnostika v naší mateřské škole je:

- **individuální** – respektuje jedinečnost každého dítěte,
- **průběžná** – probíhá každý den v běžných situacích,
- **praktická** – vychází z reálných prožitků dítěte,
- **sdílená** – je výsledkem spolupráce týmu i rodiny,
- **živá** – reaguje na aktuální potřeby a situace.

12. Plán autoevaluace

Autoevaluace v naší mateřské škole představuje **systematický, plánovitý a kontinuální proces**, jehož cílem je získávat zpětnou vazbu o kvalitě vzdělávání a celkovém fungování školy. Slouží jako nástroj pro reflexi vlastní práce, identifikaci silných stránek i oblastí pro zlepšení a následné přijímání konkrétních opatření vedoucích ke zkvalitnění předškolního vzdělávání.

Autoevaluace je realizována v souladu s požadavky RVP PV a zaměřuje se především na tři základní oblasti: **podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání a výsledky vzdělávání**. Výsledky autoevaluace jsou průběžně sdíleny v rámci pedagogického týmu a slouží jako podklad pro další plánování a rozvoj školy. Zohledňujeme také závěry externího hodnocení, zejména České školní inspekce.

Oblasti a systém autoevaluace

Autoevaluace v naší mateřské škole probíhá ve třech vzájemně propojených liniích – **vzdělávací, personální a provozní**, které společně vytvářejí ucelený obraz o fungování školy.

Vzdělávací oblast (výchova a vzdělávání)

Vzdělávací oblast autoevaluace je zaměřena na kvalitu pedagogického procesu a výsledky vzdělávání dětí. Sledujeme, jakým způsobem se daří naplňovat cíle ŠVP, integrované bloky (Kořeny, Kmen, Koruna), klíčové kompetence a očekávané výsledky učení.

Hodnocení probíhá na více úrovních. Ze strany vedení školy je realizováno prostřednictvím **hospitací a průběžných návštěv ve třídách**, které poskytují autentický obraz o každodenním fungování. Z hospitací jsou pořizovány písemné záznamy a případná zjištění jsou dále řešena na pedagogických poradách, kde jsou zároveň přijímána konkrétní opatření.

Z pozice pedagoga je klíčovým nástrojem **pedagogická diagnostika a vedení portfolia dítěte**, které poskytují přehled o individuálním pokroku každého dítěte. Součástí evaluace jsou také **zprávy pro školská poradenská zařízení**, průběžné hodnocení pokroků dítěte a práce s individuálními či krizovými plány.

Důležitou součástí je rovněž **reflexe vzdělávací nabídky** – učitelé pravidelně hodnotí realizovaná témata, jejich přínos a naplnění cílů. Každá třídní učitelka zpracovává také **evaluaci integrovaných bloků**, která umožňuje sledovat provázanost vzdělávacího obsahu s praxí. Průběžně je kontrolována také **třídní kniha**, a to ze strany vedení školy.

Významnou roli hraje také **zpětná vazba od rodičů**, která probíhá formou individuálních konzultací, třídních schůzek i příležitostných dotazníků. Vnímáme také neformální zpětnou vazbu – sdílení zkušeností rodičů, jejich vyjádření spokojenosti, doporučení či reakce na společné aktivity školy. Tato zpětná vazba je pro nás důležitým ukazatelem kvality a otevřenosti školy.

Personální oblast

V personální oblasti se zaměřujeme na kvalitu pedagogické práce, spolupráci v týmu a profesní rozvoj pracovníků. Důležitým nástrojem je **pravidelné hodnocení pedagogických pracovníků**, které probíhá jednou ročně ze strany ředitelky nebo zástupce ředitele. Současně je však kladen důraz na průběžnou komunikaci a možnost řešit aktuální situace operativně podle potřeby.

Nedílnou součástí jsou **pedagogické porady**, které slouží nejen k organizačnímu zajištění chodu školy, ale především k reflexi pedagogické práce, sdílení zkušeností a sjednocování přístupů. Porady probíhají na několika úrovních – společné porady celé školy, porady vedení s pedagogy mateřské školy a pravidelná setkávání třídních učitelů s asistenty pedagoga.

Důležitým aspektem je také **podpora dobrých vztahů na pracovišti a wellbeing pracovníků**. Využíváme nástroje jako je sdílení v týmu, vzájemná podpora a dle potřeby také **supervize**, která přispívá k profesnímu růstu i prevenci vyhoření.

Provozní oblast

Provozní oblast autoevaluace se zaměřuje na podmínky, ve kterých vzdělávání probíhá. Sledujeme kvalitu prostředí, bezpečnost, hygienické podmínky i materiální vybavení školy.

Pravidelně jsou prováděny kontroly v oblasti **BOZP a hygieny**, včetně sledování podmínek ve třídách (např. teplota, větrání, čistota prostředí). Bezpečnost prostředí, vybavení a pomůcek je průběžně monitorována všemi pracovníky školy, kteří jsou povinni případné nedostatky neprodleně hlásit a podílet se na jejich řešení.

Součástí této oblasti je také **rozvoj materiálního zázemí školy**. Pedagogové i ostatní pracovníci se aktivně podílejí na podávání podnětů ke zlepšení vybavení, včetně návrhů na pořízení kompenzačních a didaktických pomůcek, které podporují individuální potřeby dětí.

Závěr

Autoevaluace v naší mateřské škole je vnímána jako **přírozená součást každodenní práce**, nikoliv jako formální povinnost. Je založena na otevřenosti, spolupráci a ochotě neustále zlepšovat kvalitu vzdělávání i prostředí školy.

Díky propojení všech oblastí – vzdělávací, personální i provozní – získáváme ucelený pohled na fungování školy a můžeme cíleně vytvářet podmínky pro **bezpečný, smysluplný a individuálně respektující rozvoj každého dítěte**.

Oblasti	Cíle	Kritéria	Metody a nástroje	Termíny a frekvence	Odpovědnost
Výchova a vzdělávání (děti)	sledovat pokroky dětí a individuální rozvoj	dítě dělá pokroky vzhledem ke svým možnostem; je aktivní; zvládá nové situace; změny v oblastech OVU a KK	diagnostika, portfolia, pozorování, zprávy SPC	průběžně, souhrn 2x ročně	třídní učitelky
Výchova a vzdělávání (plánování)	kvalita vzdělávací nabídky	činnosti odpovídají ŠVP; jsou individuálně přizpůsobené; navazují na diagnostiku; děti jsou zapojené	hodnocení témat, tematických plánů, IB, třídní kniha	průběžně, po tématu/bloku; tematický blok a IB 1x ročně; třídní kniha průběžně	třídní učitelky, zástupce
Spolupráce s rodinou	partnerská komunikace s rodiči	rodiče jsou informovaní; spolupracují; sdílí informace o dítěti; vnímají školku pozitivně	konzultace, schůzky, dotazníky, zpětná vazba	průběžně	třídní učitelky, zástupce
Personální oblast	kvalita práce pedagogů	pedagog reflektuje svou práci; spolupracuje v týmu; reaguje na potřeby dětí; rozvíjí se	hospitace, porady, hodnocení, supervize	Porady min. 10x ročně; supervize min. 1x ročně; hodnocení prac., hospitace 1x ročně	Všichni pracovníci, vedení školy
Provoz a materiální podmínky	bezpečné a podnětné prostředí	prostředí je bezpečné; pomůcky jsou dostupné; odpovídají potřebám dětí; je funkční organizace dne	kontroly, pozorování, podněty zaměstnanců	denně průběžně /	Všichni pracovníci, vedení (+ externí firmy a kontroly – BOZP, PO, lékař, hygiena aj.)
Klima školy a wellbeing	bezpečné a respektující prostředí	děti se cítí bezpečně; vztahy jsou respektující; tým spolupracuje; komunikace je otevřená	pozorování, porady, supervize, hospitace, zpětná vazba	průběžně	Všichni pracovníci, vedení